

bölüm 4

Dr. Alparslan ŞENEL

Ondokuz Mayıs Üniversitesi, Tıp Fakültesi, Cerrahi Tıp Bilimleri Bölümü, Samsun

HOBİLER

Hobilerimle ilgili bir yazı yazmam istendiğinde aklım hemen balık tutmakla ilgili bir şeyler yazmaya gitti. Yazıya da böyle başlamıştım aslında. Sonradan bu kısmı ekledim. ‘Nasıl hobi seçilir’ diye düşündüm. Daha sonra hobilerimi benim seçmediğimi farkettim. Yaşamın doğal akışında karşıma çıkmışlardı. Bir bakıma onlar beni seçmişti, ya da onlarla karşılaştığımda ben aralarından seçimler yapmıştım, ya da hepsi tesadüftü. Bu seçimlerde etkili olan fiil ‘başarmak’ kelimesiydi. İlk balığı tutmak, ilk motoru çalıştırmak, ilk meyveyi koparmak gibi.

Bir hobi olarak balık tutmayı seçmenin meslek olarak beyin cerrahisini seçmekten çok fazla farkı yok diye başlarsam ‘hayde’ diye sesler yükselebilir. Ama yine de öyle olduğunu söyleyeceğim. Benim beyin cerrahisini sevmemin nedeni stajyerliğimde -sonradan baş asistanım olan- bir abimin beni ameliyata sokması olmuştu. Beraber yaptığımız çökme kırığı ameliyatının sonunda da elimin iyi olduğunu söylemişti. İşte böyle başladı, beyin cerrahisi aşkı. Balık tutmaya başlayışım da buna benzer bir hikayedir.

1983’de YÖK yasaı ile tıp fakültesi öğrencisi olarak Samsun’a döndüğümde bir arkadaşım akşamları ne yaptığımı sordu. Cevap -günün koşulları göz önüne alındığında- tek kelime ve basitti: ‘Hiç bir şey’. ‘Balığa gelir misin’ ikinci soru oldu. ‘Evet’ cevabıyla başladık. İlk gidişimizde tuttuğum (aslında kendi kendine yakalanmayı beceren) büyükçe bir balık yüzünden kıyı avcılığım başladı. Başarma hissinin verdiği hevesle en iyisinden oltalar, misinalar, kancalar aldım. Sonra hayal kırıklığıyla defalarca boş geldiğim günler oldu.

Ama bunlardan konuşmayı pek sevmem tabii ki. Belki bir ara tuttuğum iri balıkları anlatırım, zevkle.

‘Çok kolay bir disk vakasını ameliyat edeceğim, yarım saate de bitiririm’ diye başladığınız ameliyatın beklemediğiniz kanamadan veya başka bir nedenle çok daha uzun sürdüğü olmuştur, elbette. Güzel bir havada balığa çıkıp kovaları doldurmayı beklerken saatlerce uğraşıp iki istavritle dönmek gibidir. Yorgun ve sinirli

olursunuz. Eve döndüğünüzde yine de mutlu olursunuz, bunun nedeni arkadaşınızın da tutamamış olması ya da hastanızın ağrısının geçmiş olması olabilir! Yani sorun sizde değildir; balıkların siesta zamanı olması, ters dip akıntısı, balıkçıların deyimiyle deniz soğuklaması (soğuk dip akıntılarını kastediyorlar herhalde), vs olabilir, hastanın anatomisi bozuktur yani. Ama beyin cerrahisi işinizdir; kaçamazsınız. Oysa hobinizden vaz geçebilirsiniz, değiştirebilirsiniz, başka bir zaman tekrar deneyebilirsiniz.

Ana hatlarıyla konuşma konuları da benzerdir; herkes yakaladığı balığı, çıkarttığı tümörü anlatır. Boş geldiği günü ya da komplikasyonunu değil!

Her balığa gidiş bir maceradır, ufak da olsa. Ortam değişir, konuşma konuları değişir, hastadan, hastaneden uzaklaşırsınız. Bunun için iyi arkadaşlar gerekir; sıkmayan, somurtmayan, aynı heyecanı sizinle yaşayan.

Hobi dediğiniz şey işinizle aynı olmamalı tabii ki. Ama illa da balık tutacaksınız diye bir şart yok, hobi olarak. Gruptan da iyi tanıdığım dostlar var: Sanayi kuşları. Benim baba mesleğim; ortamı iyi bilirim. Ama yine de birkaç kez çarpılmışlığım var. Sanayide çalışanlar için iş, benim için hobi! Eski bir araba alıp toparlayacağım diye yola çıkanlar genellikle yolun sonunda yeni araba maliyetini bulurlar. Bu durum beklenen bir sonuç diyen birçok arkadaşı duyar gibiyim. Sorunun temeli bu değildir aslında. Sorun 'Paslı demiri elleyen bir daha iflah olmaz' sözüdür. Böylece tamirhaneler sizin kafanızı boşaltacağınız yerler olur. Ama sakın unutmayın ısmarlanan her çayın bedelini mutlaka bir şekilde ödersiniz. Bunu ya hasta danışarak, ya da işçiliğe ekleyerek alırlar. Bazen isyanla, bazen de mutlu dönersiniz eve. Sonuçta her zaman siz kazanırsınız. Yoğun mesleğinizden bir şekilde, bir süreliğine kaçmışsınızdır. Ama yine de düzgün çalışan iyi bir yedek arabanızın olması iyidir. Malum toplamaya çalıştığınız sizinki her zaman istediğiniz performansı vermeyecektir.

Ya da bir şeyler yetiştirirsiniz, saksıda veya bahçenizde. Bu durumda ilk hayal kırıklığınızı yaşamamız biraz uzun sürebilir. Bodur diye aldığınız fidanın aslında bodur olmadığını ya da verimsiz bir cins olduğunu anlamanız bir kaç yıl alabilir. Her şey doğru olsa da tam çiçek açmışken zamansız bir soğuk nedeniyle bütün ürününüzü kaybedebilirsiniz.

Hobiler öğreticidir. Balık tutarak geçimini sağlayan birinin bir sürü masraf yapıp hazırladığı teknesiyle epeyce mazot yakıp açılıp boş dönmemesinin ne demek olduğunu öğrenirsiniz. Sizinkine benzer eski bir arabayla çalışarak para kazanmaya çalışan birinin yolda kalıp iş kaybetmesini, borçlarını ödeyememesini anlarsınız. Çiftçinin bir yıldır emek verip yetiştirdiği ürünü bir gecede don nedeniyle kaybetmesinin çaresizliğini anlarsınız. Tıpkı sizin saatlerce uğraşarak yaptığınız ameliyattan sonra hastanın umduğunuz gibi uyanmamasını yaşamak gibi.

Hobi dediğiniz işlerde bir noktada pes edip, bırakıp, vazgeçebilirsiniz. Sorun değildir. Öğrendikleriniz kâr kalır, yanınıza. 'Olmadı işte' diyerek hayatınıza, işinize devam edersiniz. Başka bir zamanda belki bir daha denersiniz. Öyle ya geçiminiz hobinizden değildir. Ama çevrenizi, çevrenizdekilerin hayatını anlarsınız; pazarda domates satanı, tezgâhda balık satanı, kamyoncu ve diğerlerini.

Aslında burada öğrenilmesi gereken en önemli konulardan biri de bu işlerle uğraşırken çevrenizdekilerin size nasıl baktığını görmektir. Onların yaşamını sürdürmek için yaptıklarını, siz kafanızı boşaltmak için yapıyorsunuzdur. Bu nedenle iyi olta almasını, araba-sına yeni parça almasını, tarlasına sera yapmasını önermeyin. Onlar bunları zaten biliyorlar. Siz kendi işinize bakın.